

🔗 PAP MediaRoom - informacje partnerskie i płatne

I Światowy Kongres Edukacji i Nauki Polskiej za Granicą: badania genealogiczne to nie snobizm

2023-07-10, 14:16 aktualizacja: 2023-07-10, 14:47

PAP/ Kadr z filmu

Odkrywanie własnych korzeni dzięki internetowym narzędziom stało się prostsze i możliwe również w domu. Badania genealogiczne to już nie snobizm. Osobom, których przodkowie dawno temu wyemigrowali z Polski, badania pozwolą na odnalezienie własnej tożsamości, ale też pomogą w zdobyciu Karty Polaka, polskiego obywatelstwa czy w dochodzeniu praw majątkowych.

Wykład „Polskie korzenie - jak i gdzie szukać informacji o polskich przodkach?” mający miejsce podczas I. Światowego Kongresu Polskiej Edukacji i Nauki za Granicą w Jachrance cieszył się ogromnym zainteresowaniem przedstawicieli środowisk polonijnych. Wygłosili go - dr hab. Piotr Rachwał i dr hab. Tomasz Nowicki - profesorowie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i twórcy portali internetowych: ksiegimetrykalne.pl oraz rodzinawzrodlach.pl.

„Badania genealogiczne nad własną rodziną są modne. Różne są motywacje tych działań, czasami zwykły snobizm, ale badania mają wymiar praktyczny z punktu widzenia osób, które z Polski wyjechały dawno temu i utraciły w kolejnych pokoleniach wiedzę, skąd pochodzą” - podkreślał Piotr Rachwał.

W jego opinii poszukiwanie tożsamości w dzisiejszych czasach jest bardzo ważne, ponieważ we współczesnym świecie jest wiele zagrożeń, w tym wymierzonych w kierunku rodziny. Dlatego odkrycie polskich korzeni nie tylko zaspokaja ciekawość i ma ogromne znaczenie dla budowania poczucia wspólnoty, ale też posiada wymiar praktyczny, ułatwiając otrzymanie dokumentów - Karty Polaka czy polskiego obywatelstwa. Pomaga także w dochodzeniu praw majątkowych.

Polska diaspora to ponad 20 mln rozrzuconych po całym świecie osób polskiego pochodzenia. Największe skupiska Polaków za granicą to: 10 mln osób w USA, 2 mln w Niemczech, 1,8 mln w Brazylii, 1 mln we Francji, 900 tys. w Kanadzie, 700 tys. w Wielkiej Brytanii, 450 tys. w Argentynie i 200-300 tys. na Litwie. Ciekawa sytuacja występuje na Białorusi, gdzie według różnych danych ilość osób narodowości polskiej waha się od 295 tys. do nawet 1,1 mln.

Wielkie migracje Polaków rozpoczęły się jeszcze w XIX w. i odbywały się w kolejnych falach. Przykładowo do Stanów Zjednoczonych pierwsza wielka fala - tzw. migracja „za chlebem” - nastąpiła w latach 1870-1914, a w przypadku Brazylii rozpoczęła się już w latach 20. XIX wieku. Wśród potomków tych osób część zna swoją rodzinę, kultywuje tradycje, ale inni dopiero w czwartym czy piątym pokoleniu zaczynają się interesować swoimi korzeniami.

„Najważniejszym źródłem informacji są księgi metrykalne i akta stanu cywilnego. Tyle że pozyskanie danych z XIX w., kiedy Polska znajdowała się pod zaborami, nie jest proste. Dlatego postanowiliśmy to ułatwić poprzez stworzenie witryn internetowych ksiegimetrykalne.pl oraz rodzinawzrodlach.pl, które zawierają także skany oryginalnych dokumentów. Dzięki temu odnalezienie w wyszukiwarce nawet jednego dokumentu, np. świadectwa ślubu, pozwoli dotrzeć do informacji na temat dalszych przodków” - zaznaczył Piotr Rachwał.

Internet jest kopalnią wiedzy o przodkach. Do najważniejszych źródeł informacji należą witryny: genealodzy.pl, szukajwarchiwach.gov.pl, myheritage.pl, ksiegimetrykalne.pl, rodzinawzrodlach.pl oraz zdjęcia.rodzinnawzrodlach.pl, registry.lubgens.eu, a także źródła zagraniczne, jak familysearch.org.

Dr hab. Tomasz Nowicki wyjaśnił, jak szukać informacji na temat swoich korzeni. Po pierwsze należy uporządkować wiedzę na temat rodziny, zdobywając informacje od bliższej i dalszej rodziny o dacie i miejscu urodzenia, chrztu, ślubu, pogrzebu, ale też zawodu czy wyznania. Następnie sięgnąć do domowego archiwum w poszukiwaniu jakichkolwiek dokumentów.

Gdy ich nie ma, trzeba zajrzeć do archiwów oraz bibliotek, by przeszukać akta metrykalne i akta stanu cywilnego, księgi kościelne, kroniki, spisy ludności, księgi ludności stałej i niestałej, księgi notarialne i hipoteczne, księgi sądowe, rejestry podatkowe, inwentarze dóbr szlacheckich, listy pasażerów statków płynących np. do USA i Australii.

„Wiemy, że w Europie najwięcej emigrantów obsługiwały porty w Hamburgu i Bremie, natomiast przyjmowały ich porty Ellis Island - brama do Nowego Jorku, a w Brazylii - Rio de Janeiro i Santos. Warto sprawdzić witryny internetowe tych portów” - wskazał Tomasz Nowicki.

Portal ksiegimetrykalne.pl jest efektem projektu badawczego, rozpoczętego w 2012 roku w Instytucie Historii KUL, którego celem była inwentaryzacja, digitalizacja i wykorzystanie do badań demograficzno-historycznych staropolskich ksiąg metrykalnych Lubelszczyzny (w granicach historycznego powiatu lubelskiego). Witryna ma już ponad 240 tys. wyświetleń.

„Widzimy, że jest zapotrzebowanie i to cieszy, że ludzie sięgają do tych materiałów, szukają tych korzeni, tej polskości” - mówił Piotr Rachwał.

I Światowy Kongres Edukacji i Nauki Polskiej za Granicą, pod honorowym patronatem Agaty Kornhauser-Dudy, odbył się w dniach 5-9 lipca 2023 r. Jego celem była integracja środowisk polonijnych i polskich za granicą, a także wymiana doświadczeń nauczycieli i naukowców pracujących poza granicami Polski.

W ramach kongresu odbyły się panele dyskusyjne, wykłady popularnonaukowe, warsztaty dydaktyczne i szkolenia metodyczne. Zaplanowano szereg spotkań z ekspertami działającymi na rzecz rozwoju nauki polskiej za granicą oraz popularyzacji edukacji polskiej i polonijnej w świecie.

Organizatorem kongresu jest Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego, współorganizatorami są: Ministerstwo Edukacji i Nauki, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą, Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów oraz Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Patronat medialny sprawowała m.in. Polska Agencja Prasowa.

Źródło informacji: PAP MediaRoom

Źródło informacji: PAP MediaRoom

Uwaga: Za materiał opublikowany w serwisie PAP MediaRoom odpowiedzialność ponosi - z zastrzeżeniem postanowień art. 42 ust. 2 ustawy prawo prasowe - jego nadawca, wskazany każdorazowo jako „źródło informacji”. Informacje podpisane źródłem „PAP MediaRoom” są opracowywane przez dziennikarzy PAP we współpracy z firmami lub instytucjami - w ramach umów na obsługę medialną.

pobierz materiał wideo